

4. Собкова, Н. Д. Необхідність фінансового контролю в процесі планування місцевих бюджетів в умовах трансформаційних зрушень. Економічний аналіз. 2013. Том 13. С. 188-193

Лотоцька Наталія Зіновіївна

*Головний спеціаліст відділу обробки даних демографічної статистики
управління обробки даних та соціальної статистики
Головного управління статистики у Тернопільській області*

СТАТИСТИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ МІЖДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЇ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

В умовах швидкого зростання міжнародної мобільності населення України, що відбувається за напруженої внутрішньополітичної й економічної ситуації і також закономірного для доби глобалізації наростання світових міграцій, підвищується значення регулювання міграційних процесів, надання їм організованого, безпечного та неконфліктного характеру.

Відповідно адекватна державна міграційна політика необхідна, з одного боку, для мінімізації зумовлених міграцією ризиків, а з іншого - для використання значного позитивного потенціалу цього процесу в інтересах розвитку держави.

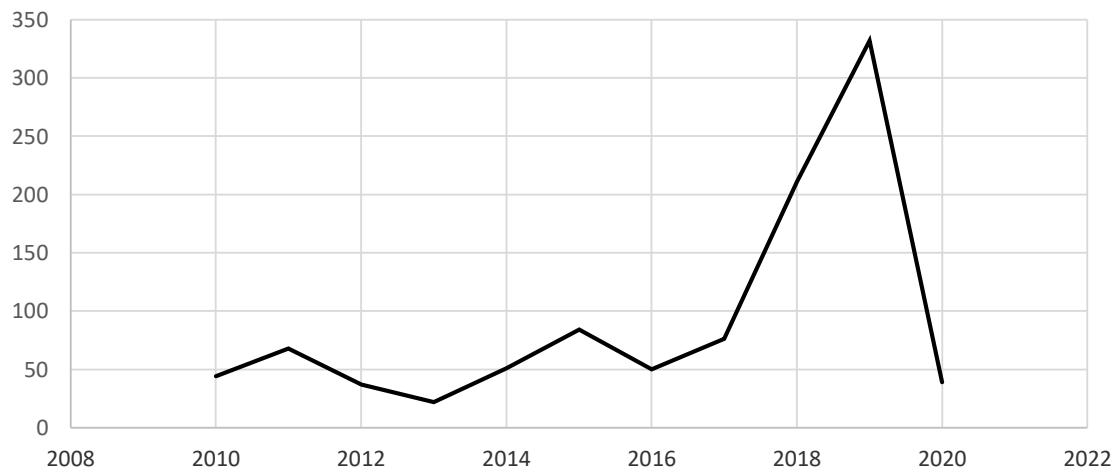
Міграційна політика є реакцією уряду відповідної країни на конкретні особливості, виклики і загрози міграційних процесів. Оскільки міграційним процесам властива асиметрія, міграційна політика держав є важливим фактором посилення або пом'якшення цієї асиметрії [1, с. 9].

Існують різні критерії класифікації форм і тенденцій розвитку зовнішньої міждержавної міграції. Зовнішня міграція поділяється за своєю суттю на стаціонарну і трудову.

За напрямками руху стаціонарну зовнішню міграцію розрізняють на еміграцію (виїзд робочої сили за межі країни) й імміграцію (її в'їзд у країну). Своєю чергою, стаціонарну зовнішню міграцію можна розподілити на легальну і нелегальну. Враховуючи те, що Тернопільська область належить до регіонів із значними обсягами міждержавної еміграції населення, зупинимося на розгляді новітніх тенденцій її розвитку.

Протягом останнього десятиріччя спостерігається значний ріст еміграції в країни Америки, зокрема у Сполучені штати. Якщо, протягом 2010 року кількість громадян Тернопільської області, які офіційно мігрували у США становила 44 особи, то у 2019 році їх кількість зросла до 332 осіб.

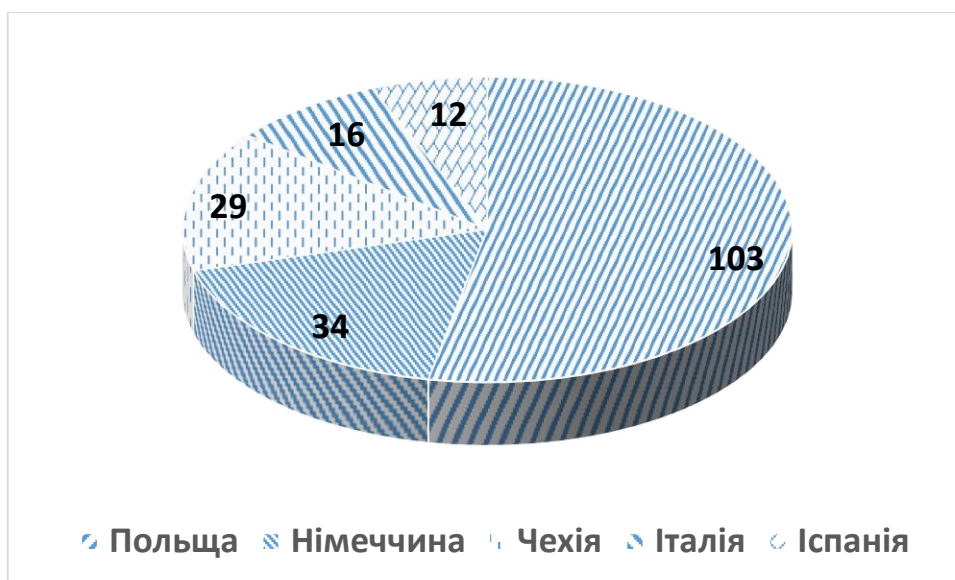
Проте, в період світової пандемії, пов'язаної з коронавірусною хворобою (COVID-19), цей показник різко зменшився і вже у 2020 році становив лише 39 осіб (див. рис.1) [2, с. 93].

Рис.1 Кількість вибулих осіб у США в період 2010-2020 років

Важливим аспектом аналізу міждержавної міграції залишається еміграція між Україною та країнами Європи, зокрема, за останніх десять років спостерігається збільшення масштабів еміграції з України до багатьох країн ЄС. Питому частку у 2019 році становила міждержавна міграція у такі країни, як

Польща-103 особи, Німеччина-34 особи, Чехія-29 осіб, Італія-16 осіб та Іспанія-12 осіб (див. рис.2) [3, с. 93].

Рис.2.Кількість вибулих осіб у країни ЄС у 2019 році.

Одним з важливих наслідків міждержавної міграції є отримання грошових надходжень членами родин, які залишилися в країні походження. За останні роки грошові перекази емігрантів стали відносно стабільним джерелом фінансування особливо для економік країн, що розвиваються, і країн з перехідною економікою. Статистичні дані свідчать, що грошові надходження від мігрантів постійно зростають у світових масштабах, змінюючи рівень життя населення країн-реципієнтів і впливаючи на соціально-економічну ситуацію.

Отже, підсумовуючи вищевикладене, варто зазначити, що кількість міждержавних мігрантів у Тернопільській області з кожним роком зростає, це засвідчує надзвичайну масштабність цього явища та потребує невідкладного реагування на рівні місцевої влади та держави України зокрема.

Список використаних джерел:

1. Дракохруст Т. В. Правове забезпечення державної міграційної політики України : монографія / Тетяна Вікторівна Дракохруст ; Терноп. нац. екон. ун-т.

Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 415 с.

2. Статистичний збірник «Статистичний щорічник Тернопільської області за 2019 рік». Головне управління статистики у Тернопільській області. 2020.С.45.

3. Статистичний збірник «Населення Тернопільської області за 2019 рік». Головне управління статистики у Тернопільській області. 2020. С.93.

Мандзюк Ольга Богданівна

Начальник відділу методології та організації роботи із застосування пенсійного законодавства управління пенсійного забезпечення Головного управління Пенсійного фонду України в Тернопільській області

РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ

Впродовж існування України як незалежної держави пенсійна система постійно перебуває в стані реформування. Неодноразово змінювалися ставки страхових внесків, механізм їх обчислення, система фінансування пенсійних виплат та, власне, сам механізм обрахунку розміру пенсії. Не дивлячись на низку прийнятих законодавчих актів, які мали за мету врегулювати систему пенсійного страхування та забезпечити справедливий розмір пенсії, на який може розраховувати кожна особа, яка впродовж трудової діяльності сплачувала страхові внески, і на даний час пенсійна система не справляється з викликами сьогодення. У той же час, неможливо реорганізувати пенсійну систему як окремий елемент. Без врівноваження макроекономічних показників держава буде змушена застосовувати такі методи стабілізації, як зростання ставки єдиного соціального внеску, підвищення пенсійного віку та вимоги страхового стажу, які спрямовані на зменшення кількості пенсіонерів. Проте такі методи спроможні вирішити проблеми пенсійної системи на дуже коротку перспективу,